

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Ondřeje Mráky a Vojtěcha Šimíčka ve věci žalobce: **Bc. M. H.**, zastoupeného advokátem JUDr. Petrem Bauerem, Jinonická 80, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, proti nezákonnému zásahu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 11. 2024, čj. 5 A 100/2020-246,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi JUDr. Petru Bauerovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 8 228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V této věci je spor o zákonnost policejní výzvy, o zákonnost žalobcova zajištění a o to, zda byl žalobce po celou dobu pobytu v policejní cele spoután. Výzva i zajištění byly – s ohledem na žalobcovo předchozí jednání – zákonné. To, že byl v cele spoután, žalobce neprokázal, naopak vše kromě jeho tvrzení svědčí pro závěr, že spoután nebyl.

1. Popis věci

[2] Žalobce je otcem nezletilého chlapce. S matkou dítěte nežije a jeho styk s dítětem byl v době, o kterou jde, upraven rozhodnutím opatrovnického soudu. Žalobce v minulosti opakovaně volal na tísňovou linku (158), aby oznámil, že má obavy o zdraví a život svého syna. Jeho obavy se dosud nikdy neukázaly jako oprávněné.

[3] Dne 22. 4. 2020 žalobce volal na tísňovou linku v průběhu necelé půlhodiny čtyřikrát, nacházel se přitom v blízkosti bydliště svého syna a jeho matky. Opět oznamoval

obavy o syna. Na základě jeho oznámení, které krátce předtím učinil přímo obvodnímu oddělení policie, byla přitom telefonicky dotázána matka dítěte, která uvedla, že je dítě s ní a v pořádku; o tom byl žalobce informován. Na místo dorazila hlídka policie a vyzvala žalobce, aby ukončil volání na tísňovou linku a aby místo opustil. Žalobce neuposlechl, policie ho proto zajistila a převezla do cely. Po podání vysvětlení byl žalobce propuštěn na svobodu.

[4] Žalobce se následně domáhal určení, že byl zásah policie nezákonný. Za nezákonný zásah přitom označil výzvu policie; zajištění; spoutání v průběhu eskorty; provedení osobní prohlídky před eskortou; provedení osobní prohlídky při umístění do cely; umístění do cely; odebrání mobilního telefonu po dobu umístění v cele; a spoutání po dobu umístění v cele.

[5] Městský soud v Praze žalobu nejprve zamítl. NSS však tento první rozsudek zrušil, protože byl založen na obsahu listin, které městský soud neprovedl jako důkaz, a žalobce tak neměl možnost se k nim vyjádřit (rozsudek ze dne 23. 10. 2023, čj. 10 As 326/2022-88, č. 4563/2024 Sb. NSS). Podruhé městský soud rozhodl nyní napadeným rozsudkem tak, že žalobě částečně vyhověl – za nezákonný zásah označil spoutání v průběhu eskorty a odebrání mobilního telefonu po dobu umístění v cele. Městský soud si v řízení po rozhodnutí NSS vyžádal obrazové a zvukové nahrávky pořízené při zajišťování žalobce, při jeho umísťování do policejní cely a při pobytu v ní. Ministerstvo sdělilo, že záznam ze zajišťování byl ztracen a na policejní stanici se žádný záznam nevytvářel (nebyly tam kamery). Městský soud vyslechl oba zasahující policisty a jejich nadřízeného a k důkazu přečetl podstatný obsah listin, z nichž poté vyšel při rozhodování. Také přehrál obrazovo-zvukové nahrávky založené do spisu žalobcem a záznamy hovorů z tísňové linky pořízené policií.

[6] Proti druhému rozsudku městského soudu se žalobce (nyní *stěžovatel*) opět brání kasační stížností.

2. Argumenty stran v kasačním řízení

[7] **Stěžovatel** tvrdí, že je rozsudek městského soudu nepřezkoumatelný. Řada tam vyslovených závěrů totiž nemá oporu v důkazech. Zejména není pravda, že stěžovatel v době policejního zásahu volal na tísňovou linku a že se nacházel v bezprostřední blízkosti pozemku matky svého syna. Městský soud se dále nevypořádal s tím, že příslušný správní orgán odložil stěžovatelův údajný přestupek spočívající v neuposlechnutí výzvy.

[8] Dále stěžovatel tvrdí, že nezákonné byly také ostatní zásahy policie. Výzva určená stěžovateli byla nezákonná, protože byla nekonkrétní a její splnění nemohlo vyloučit páchání přestupku – opuštění místa nemohlo stěžovateli znemožnit volat na tísňovou linku. Stěžovatelovo zajištění bylo nezákonné, protože policisté stěžovatele nepřistihli při jednání, které by mělo znaky přestupku – stěžovatel v době zásahu policie na tísňovou linku nevolal (ani to neměl v úmyslu) a jeho předchozí volání nebylo zlomyslné. Stěžovatel nadto výzvu uposlechl a místo opustil, protože udělal krok stranou.

[9] Konečně nezákonné bylo i spoutání stěžovatele po dobu jeho umístění v cele. Stěžovatel vznesl hájitelné tvrzení o tom, že byl přehnaně horlivě a dlouho poután, a bylo tedy na žalovaném ministerstvu, aby prokázalo, že stěžovatel v cele spoután nebyl (nález ÚS ze dne 27. 10. 2015, sp. zn. I. ÚS 860/15). Městský soud nevysvětlil, proč upřednostnil

pokračování

skutkovou verzi zasahujícího policisty, který byl vyslechnut před soudem, a obsah úředních záznamů, které mohly být pořízeny k „zakrytí“ nezákonného zásahu. Policista není vždy nestranným svědkem a jeho výpovědi nelze obecně přikládat větší váhu (nález ÚS ze dne 22. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 520/16; rozsudky NSS ze dne 17. 6. 2011, čj. 7 As 83/2010-63; a ze dne 26. 1. 2017, čj. 4 As 216/2016-34). Městský soud se nadto nevyjádřil k neúplnosti policejního videozáznamu ze zákroku a z cely, respektive z této neúplnosti nevyvodil náležité důsledky (rozsudek NSS ze dne 25. 5. 2015, čj. 6 As 255/2014-42, č. 3240/2015 Sb. NSS).

[10] **Ministerstvo vnitra** ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že stěžovatel byl v době příjezdu policejní hlídky podezřelý ze spáchání dvou přestupků – ze zlomyslného volání [§ 119 odst. 1 písm. e) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích] a z přestupku proti občanskému soužití [§ 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích]. Stěžovatelovo volání na tísňovou linku bylo zlomyslné. Stěžovatel opakovaně nahlašoval obavy o zdraví a život svého syna, které se nikdy neukázaly jako oprávněné. Policie v době zásahu evidovala 29 takových telefonátů a oznámení. V řešený den policie telefonicky ověřila, že je chlapec v pořádku; k jeho fyzické kontrole nepřistoupila, protože předchozí opakované návštěvy policejních hlídek jej traumatizovaly. Stěžovatel byl poučen jak o výsledku šetření, tak i o tom, že nemá blokovat tísňovou linku. Přesto na ni zavolał ještě několikrát. Proto policie stěžovatele vyzvala, aby na tísňovou linku přestal volat.

[11] Stěžovatel byl také důvodně podezřelý z přestupku proti občanskému soužití, protože jeho bývalá partnerka policii sdělila, že ji stěžovatelovo chování obtěžuje a chystá se přestupek oznámit. Proto policie stěžovatele vyzvala, aby opustil okolí domu své bývalé partnerky.

[12] Stěžovatel výzvu neuposlechl, proto byl k jejímu splnění donucen a zajištěn. Zajištění bylo zákonné, protože stěžovatel neuposlechl výzvu, a dopustil se tak jednání vykazujícího znaky přestupku [podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích]. Z hlediska zákonnosti zajištění není podstatné, zda v době příjezdu policejní hlídky stěžovatel zrovna telefonoval na tísňovou linku.

[13] Co se týče stěžovatelova údajného spoutání v policejní cele, ministerstvo zdůraznilo, že podle judikatury Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva se důkazní břemeno přesouvá na stát jen tehdy, pokud zadrží oběť v dobrém zdravotním stavu a propustí ji zraněnou. Stěžovatel strávil v cele necelou půlhodinu a žádnou zdravotní újmu netvrdil. Výpověď zasahujícího policisty byla upřímná, koneckonců právě na jejím základě označil městský soud některé zásahy vůči stěžovateli za nezákonné. Proto není namístě zpochybňovat věrohodnost policistova tvrzení, že stěžovatel v cele nebyl spoután. Naopak stěžovatelova důvěryhodnost je pochybná – stěžovatel je verbálně agresivní vůči právníkům ministerstva a soudcům, na předsedkyni senátu městského soudu podal kárné podněty a trestní oznámení a na internetu zveřejnil několik vulgárních hodnocení soudců.

3. Posouzení věci

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Stěžovatel tvrdí, že je rozsudek městského soudu nepřezkoumatelný. To není pravda. Městský soud podrobně a srozumitelně vysvětlil důvody svého rozhodnutí; jeho zjištění mají oporu v tentokrát už řádně provedených důkazech.

[16] To, že se stěžovatel při příjezdu policejní hlídky nacházel v blízkosti bydliště své bývalé partnerky, vyplývá mimo jiné z výpovědí zasahujících policistů a ani stěžovatel to v podstatě nepopřel. Z hlediska obav, které stěžovatelova přítomnost mohla u jeho bývalé partnerky vyvolávat, totiž není důležité, zda byl stěžovatel přímo u jejích dveří či o kus vedle na veřejném prostranství. To, že stěžovatel při příjezdu policejní hlídky zrovna volal na tísňovou linku, městský soud netvrdí. Konečně stěžovateli vadilo, že městský soud nevzal v úvahu odložení přestupku, pro podezření z něhož byl stěžovatel zajištěn. Tato okolnost ale není pro řešení věci nijak podstatná, protože vyslovení viny za přestupek není podmínkou zákonnosti zajištění (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 6. 2021, čj. 10 As 18/2020-57, č. 4222/2021 Sb. NSS, bod 20).

[17] Stěžovatel tvrdí, že městský soud měl vyhovět i dalším částem jeho žaloby týkajícím se policejní výzvy, zajištění a spoutání v policejní cele. NSS ovšem se závěry městského soudu souhlasí, a v podrobnostech na ně proto odkazuje. Městský soud nemohl vyhovět stěžovatelově zásahové žalobě ve všech jejích částech; ohledně některých zásahů správně řekl, že byly zákonné nebo že se jich policie nedopustila.

[18] Soud zásahové žalobě vyhová, je-li současně splněno pět podmínek: (1) správní orgán (2) se dopustil zásahu (tj. zásahu, pokynu nebo donucení – nikoli rozhodnutí nebo postupu, který za zásah označit nelze), (3) který byl přímo zaměřen proti žalobci nebo v jehož důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, (4) tento zásah byl nezákonný a (5) zkrátil žalobce na právech. Soudní ochranu ve smyslu § 82 s. ř. s. je přitom nutné poskytnout jen proti nezákonným postupům dosahujícím určité (minimální) intenzity: stejně jako drobné pochybení ve správním řízení není důvodem pro zrušení výsledného rozhodnutí, nemá být ani drobné pochybení, které nemohlo skutečně zkrátit veřejná subjektivní práva jednotlivce, označeno za nezákonný zásah (rozsudek NSS ze dne 16. 8. 2023, čj. 2 As 90/2023-58, bod 14).

[19] V řešené věci je spor o zákonnost policejní výzvy a stěžovatelova následného zajištění a dále o to, zda byl stěžovatel v cele spoután. Zatímco u posledního zásahu je tedy sporné, zda se vůbec stal, u prvních dvou je sporné jen splnění čtvrté výše uvedené podmínky.

[20] Podle zákona je policista oprávněn, vyžaduje-li to splnění konkrétního úkolu policie, přikázat každému, aby se po nezbytnou dobu nezdržoval na určeném místě [§ 43 odst. 1 písm. b) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky]. Úkolem policie je přitom zejména chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek (§ 2 citovaného zákona).

[21] Policie stěžovatele vyzvala k opuštění místa, protože chránila bezpečnost jeho bývalé partnerky. Od té měla informaci, že ji stěžovatelova přítomnost v blízkosti jejího bydliště obtěžuje. Zároveň bylo namístě toto tvrzení považovat za důvěryhodné a oprávněné – policie věděla o silně konfliktním vztahu mezi stěžovatelem a jeho bývalou partnerkou. Za těchto okolností nelze výzvu policie označit za nezákonnou.

pokračování

[22] Podle zákona je policista oprávněn zajistit osobu přistiženou při jednání, které má znaky přestupku, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci [§ 26 odst. 1 písm. f) zákona o Policii České republiky]. Přestupku se v řešené době (v dubnu 2020) dopustila fyzická osoba tím, že uskutečňovala zlomyslná volání na číslo tísňového volání, tj. nevolala na něj za účelem oznámení události v případech, kdy je ohrožen život, zdraví, majetek nebo veřejný pořádek [§ 119 odst. 1 písm. e) a § 33 odst. 1 a 12 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, před novelizací provedenou zákonem č. 374/2021 Sb.]. Přestupku se fyzická osoba dopustí také úmyslným narušením občanského soužití spočívajícím mj. v tom, že se vůči jinému dopustí hrubého jednání [§ 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích]. Konečně přestupku se fyzická osoba dopustí také tím, že neuposlechně výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci [§ 5 odst. 1 písm. a) posledně citovaného zákona].

[23] Ohledně podmínky *přistižení při jednání* majícím znaky přestupku má NSS za to, že ji nelze vykládat doslovně. Není ospravedlnitelné, aby bylo možné zajištění použít jen tehdy, když se jednání majícího znaky přestupku někdo dopouští přímo v přítomnosti policistů. Policie totiž může mít informace i z jiných zdrojů než z přímých očitých svědectví svých příslušníků. Také za pomoci těchto jiných informací může někoho přistihnout, tj. pojmout vůči němu důvodné podezření. Na základě § 26 odst. 1 písm. f) zákona o Policii České republiky má policie pravomoc zajistit osobu, která je důvodně podezřelá z páčání přestupku a která od svého jednání nehodlá upustit (10 As 18/2020, bod 26).

[24] Stěžovatel nezpochybňuje, že před příjezdem policie několikrát volal na tísňovou linku, tato skutečnost je nadto zdokumentována, a to včetně nahrávek jednotlivých hovorů. Vzhledem k tomu, že stěžovatel vždy nahlašoval obavu o život a zdraví svého syna, o němž už bylo známo, že je v pořádku se svou matkou, účelem telefonátů zřejmě nebylo oznámit událost v případě, kdy je ohrožen život, zdraví, majetek nebo veřejný pořádek. Stěžovateli bylo sděleno, že tísňovou linku nemá blokovat, přesto na ni volal i nadále. Vznikla tedy důvodná obava, že ve svém protiprávním jednání bude pokračovat. Stěžovatel také setrval v blízkosti bydliště své bývalé partnerky, ačkoli byl – s ohledem na její přání – vyzván, aby toto místo opustil. Vzhledem ke konfliktnosti jejich vztahu, která byla policii známa, vznikla důvodná obava, že stěžovatel bude i nadále svou přítomností vyvolávat v bývalé partnerce strach, a že se tak vůči ní bude i nadále dopouštět hrubého jednání narušujícího občanské soužití. Konečně stěžovatel neuposlechl výzvu policie, a nadto výslovně sdělil, že ji uposlechnout nehodlá. I nadále se tedy hodlal zdržovat v místě, kde byla jeho přítomnost nežádoucí, a patrně si tak vynucovat setkání se synem. Stěžovatelovo zajištění se proto policii právem jevilo jako nezbytné, protože žádným mírnějším opatřením nebylo možné stěžovatele z místa dostat. Ze všech těchto důvodů bylo stěžovatelovo zajištění zákonné.

[25] Co se týče stěžovatelova spoutání po dobu jeho umístění v policejní cele, je sporné už to, zda k němu (k tomuto zásahu) vůbec došlo. Policista svědčící u městského soudu řekl, že pouta stěžovateli sejmul krátce (do jedné minuty) poté, co ho umístil do policejní cely. Stěžovatel tvrdí, že byl spoután po celou dobu pobytu v cele. Záznamové zařízení (kamera) v cele tehdy nebylo nainstalováno. Stěžovatel tvrdí, že vznesl tzv. hájitelné

tvrzení a nebyl prokázán jeho opak, proto měl městský soud vyslovit závěr, že se policie zásahu dopustila. Tak to ale není.

[26] Stěžovatel má pravdu v tom, že pokud osoba, která je pod kontrolou policie, vznesl hájitelné tvrzení týkající se špatného zacházení, důkazní břemeno se přesouvá na stát. V takové situaci je na státu, aby prokázal, že s touto osobou špatně nezacházel (stěžovatelem citovaný nálezn sp. zn. I. ÚS 860/15, body 87 až 89, a především nálezn Ústavního soudu ze dne 24. 5. 2015, sp. zn. I. ÚS 1042/15, bod 46 a judikatura tam citovaná). Zásadní ovšem je, že se tvrzení musí týkat špatného zacházení – tedy porušení čl. 7 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, respektive čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod – a že za hájitelné lze označit jen takové tvrzení, které není zcela nedůvěryhodné a nepravděpodobné, je možné i časově, je dostatečně konkrétní a v čase neměnné. Aby mohlo nasazení pout spadat do působnosti článku 3 Úmluvy (respektive čl. 7 Listiny), musí dosáhnout určité minimální míry závažnosti. Nasazení pout obvykle není z tohoto hlediska problematické, pokud bylo použito v souvislosti se zákonným zatčením nebo zadržením a není provázeno užitím fyzické síly nebo vystavením dané osoby veřejnosti způsobem, který nelze za daných okolností důvodně považovat za nezbytný a přiměřený (rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 7. 2013, č. 32133/11, *Kummer proti České republice*, body 63 a 64 a judikatura tam citovaná).

[27] Stěžovatel hájitelné tvrzení nevznsl. Tvrdil, že byl (resp. zůstal i) v cele spoután. Samo použití pout však nepředstavuje špatné zacházení. Stěžovatel netvrdil, že by byl například spoután příliš silně; vadilo mu jen to, že byl vůbec spoután. Proto nebylo na ministerstvu, aby v řízení o stěžovatelově zásahové žalobě prokazovalo, že stěžovatel v cele spoután nebyl, respektive že pouta byla použita v souladu se zákonem (tj. že existovala důvodná obava, že stěžovatel v cele může ohrozit bezpečnost osob či majetku; ostatní možnosti použití pout podle § 54 zákona o Policii České republiky – ohrožení veřejného pořádku a pokus o útěk – spíše nejsou v prostředí policejní cely myslitelné).

[28] Stěžovatel neměl jak prokázat, že byl spoután po celou dobu umístění v policejní cele. Jeho pobyt v cele totiž nebyl zaznamenán kamerou, a stěžovatel tak k důkazu ani nemohl navrhnout získání a přehrání takového záznamu. Byť je obecně žádoucí, aby situace, kdy policie může užít donucovacích prostředků, byly zaznamenávány (6 As 255/2014, body 36 až 40), nelze jen z důvodu chybějícího videozáznamu dospět k závěru, že policie donucovací prostředky použila, respektive že je použila nezákonně. Proti stěžovatelovu tvrzení stojí tvrzení policisty, který u soudu vypověděl, že stěžovateli pouta sejmul krátce poté, co ho umístil do policejní cely. Policistovo tvrzení však nestojí proti tvrzení stěžovatele osamoceně (jak tomu bylo ve stěžovatelem zmiňované věci I. ÚS 520/16) a městský soud mu uvěřil nikoli jen proto, že by policisty *a priori* považoval za věrohodné svědky (jak tomu bylo ve věci 7 As 83/2010). Městský soud tvrzení policisty uvěřil, protože bylo v souladu s úředními záznamy. Ve věci nadto nebylo zjištěno, že by se policisté vůči stěžovateli chovali neprofesionálně nebo že by pro své jednání měli jiný motiv než prostý výkon služby (stejně tak to nebylo zjištěno ve věci 4 As 216/2016, bod 22). Naopak o stěžovatelově věrohodnosti lze pochybovat, a to už jen s ohledem na jeho chování vůči policistům, které bylo v řešený den zachyceno na různých video- a audiozáznamech. Stěžovatel sice nebyl agresivní, vystupoval ale silně konfrontačně a svým vyjadřováním a jednáním opakovaně zpochybňoval autoritu policie. Lze si tedy snadno představit, že stěžovatel na postupu policie chyby nejen hledal, ale také si je domýšlel. Z těchto důvodů

pokračování

nelze dospět k závěru, že se policie vůči stěžovateli vůbec dopustila zásahu spočívajícího v užití pout po celou dobu stěžovatelova pobytu v policejní cele.

4. Závěr a náklady řízení

[29] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. NSS proto jeho kasační stížnost zamítl. Neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti; ministerstvu nevznikly náklady řízení vymykající se z běžné úřední činnosti.

[30] Protože NSS stěžovateli v řízení o kasační stížnosti ustanovil advokáta, rozhodl NSS současně o odměně za zastupování. Tu hradí stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Odměna ve výši 6 200 Kč náleží za dva úkony právní služby – převzetí zastoupení a doplnění kasační stížnosti [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4, § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu (tj. vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném před 1. 1. 2025)]. K odměně je třeba připočíst paušální náhradu hotových výdajů 600 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu) a DPH ve výši 21 %. Celková částka 8 228 Kč bude advokátovi vyplacena z účtu NSS do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2025

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu